

פרקי
אבות ו'

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

התערבות בחינוך

תופעה נפוצה ישנה בדורנו, של בני זוג שמתחזקים מבחינה רוחנית ומחנכים את ילדיהם בדרך של צניעות וקדושה. הרבה פעמים קורה שבביקורים אצל סבא וסבתא הטלוויזיה דולקת ונאמרות מילים לא נקיות. ולפעמים ישנם גם בני דודים שמתחצפים או מקללים, והילדים לומדים מהם ומחקים את מעשיהם.

אותם הורים פונים אלי ושואלים מה הפתרון למצב הזה, כי מצד אחד הם לא רוצים להתנתק מהסבא והסבתא ומצד שני הילדים מושפעים וקו החינוך נשבר.

גם למצב הזה יש פתרון. אפשר להסביר לסבא וסבתא בעדינות את מאמר חז"ל: 'איזהו מכובד, המכבד את הבריות'. משפט זה מלמד אותנו על הדדיות בענין הכבוד.

אפשר לבקש מהם: הורים יקרים, אנו מאד רוצים לכבד אתכם וכך אנו מחנכים את ילדינו, אבל אנחנו מבקשים שתכבדו את אורחות חיינו... כשאנו מגיעים אליכם לביקור, שהטלוויזיה תהיה כבויה. אנחנו לא יכולים ליצור סתירה בחינוך, שבבית שלנו אין מכשיר ואצל סבא וסבתא יש.

זה מבלבל את הילדים! ובנוסף לכך, כשהם באים, הם "נתקעים" מול המסך ולא נהנים מחברתכם. ולכן אנו מבקשים מכם לכבד את רצוננו וכך נוכל להיות משפחה שלמה ומאוחדת. פונט?

מניסיוני זה שנים רבות, בדרך כלל פניה מסוג כזה מצליחה, וההורים מכבדים את ילדיהם וממלאים את בקשתם.

ומה קורה אם הבן הגדול שעדיין גר אצל ההורים, רוצה לראות טלוויזיה? אפשר לבקש ממנו שיכנס לחדר שלו ויצפה בה שם. ואם כל זה לא עוזר? מזמינים את ההורים אלינו לביקור.

בנוגע לאחיינים ובני הדודים שמתנהגים בחוסר צניעות או אומרים מילים גסות... גם כאן צריך לתאם עם הסבא והסבתא לבוא לביקור כשהם לא נמצאים.

ואם זה בלתי אפשרי, אז יש להשגיח היטב על הילדים כדי שלא ילמדו ממעשיהם.

כרשת השבוע

ספירה נכונה

בשעה טובה אנו מתחילים לקרוא חומש חדש - חומש במדבר. חז"ל קראו לחומש זה בשם - "חומש הפקודים". פירוש המילה "פקודים" מלשון מפקד וספירה. חומש זה פותח בספירה של עם ישראל לאחר הקמת המשכן.

"וַיִּדְבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי... שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת כָּל זָכָר לְגִלְגָּלְתָּם". רש"י פירש את ענין הספירה באמרו: מתוך חיבתן לפנינו מונה אותם כל שעה, כשיצאו ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע מנין הנותרים, כשבא להשרות שכינתו עליהם מנאם. למדנו מפירוש זה שהקב"ה מונה את ישראל כל שעה מתוך חיבתן לפניו. כלומר, דבר שהוא חביב מונים וסופרים אותו הרבה פעמים. הספירה מלמדת על חשיבות.

לכן כתוב כאן בפסוק - "שאו את ראש כל עדת בני ישראל..." לשון של נשיאה והרמה, אמר הקב"ה כשהוא מונה את בני ישראל הוא מנשה ומרומם אותם מעל כל האומות וזה מורה שהם חשובים לו ביותר.

אבל, אנחנו גם יודעים שכאשר מונים וסופרים דבר מסויים זה מצמצם את הברכה. כמו שאמרו חז"ל "אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין", אם כן איך משה מונה כאן את בני ישראל? התשובה לכך כתובה בהמשך פירוש רש"י: לגולגולתם - ע"י שקלים בקע לגולגולת. כלומר הם לא נספרו ישירות אלא כל אחד הביא שקל ואחר כך ספרו את השקלים וכך ידעו את מניינם.

גם בבית השני כשרצו לדעת כמה עולי רגלים עלו לירושלים בחג הפסח, מנו את הכבשים שהביאו בני ישראל לקורבן הפסח ואת המנויים של כל כבש וכבש וכך ידעו את מספר האוכלוסין של בני ישראל.

הספירה הישירה חוסמת את הברכה והשפעה. וכל כך למה? הסיבה לכך נעוצה בצורת הנהגת הקב"ה את העולם כדי לאפשר לנו בחירה. אם הקב"ה רוצה לתת שפע ולאחר ספירה מדויקת היה מוסיף עוד הרי לפנינו נס גלוי שהיה מצמצם את הבחירה. אבל, כאשר הדבר לא נספר במדויק לגמרי אפשר להוסיף עוד ברכה והנס יהיה נסתר ויאפשר בחירה.

סיבה נוספת היא משום עין הרע. שכאשר סופרים דרך אמצעי אין עין הרע שולטת בדבר העקרי אלא אולי בדבר האמצעי.

לכן גם כשאנו סופרים את ילדנו לפני יציאה לדרך ולאחר החזרה עלינו לספור באופן לא ישיר אלא ע"י אמצעי. כגון שכל ילד יושיט את הכובע ונספור את הכובעים או באמצעות הפסוק שיש בו שרה תיבות: "הושיע את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם" כל מילה כנגד ילד אחר.

וכך נראה להם את חשיבותם כמו שהקב"ה הראה וגילה חשיבות כלפינו ע"י המפקד שעשה בתחילת חומש במדבר. ובזכות זה תשרה השכינה עלינו ועל כל ישראל. אמן!

שבת שלום ומבורך - אבנר קוזאס

בדיחה

דייג ופרופסור שטים בסירת הדייג. הפרופסור: "סלח לי, האם אי פעם למדת פיזיקה?" הדייג: "לא". "אז כנראה שהפסדת רבע מהחיים שלך. ומתמטיקה למדת?" "גם לא". "אז תדע לך שהפסדת חצי מהחיים שלך! מה עם מחשבים?" "גם לא". "אז תתבייש לך! הפסדת שלושה רבעים מהחיים שלך!!" לפתע מתחילה סופה ומעיפה את שני האנשים למים. הדייג שוחה לעבר קרש צף ונתפס עליו בזמן שהפרופסור מתחיל לפרפר. הדייג: "תגיד לי, אתה יודע לשחות?" הפרופסור (בולע מים): "ל... ל... לא" הדייג: "אז אני שמח להודיע לך שהפסדת את כל החיים שלך!!!"

עיקר חיות האדם הוא להתחזק תמיד בשבירת המידות, ואם לא למה לו חיים. (הגאון מווילנה)

כתגם השבוע

ספרות ילדים

מבין את המסרים הללו כיוון שהוא עדיין צעיר ואין לו את הדחפים והיצרים של אנשים מבוגרים. כעת הזרע רק נזרע וכאשר הוא יהיה גדול אותם רשמים יפעלו בו "ויניבו פירות" בהבנה לא נכונה ומוטעית.

ומה התחליף לכך? התורה מספרת על אליעזר שהלך לחפש כלה ליצחק. הוא ישב על הבאר ואמר הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה והיא תאמר שתה וגם גמליך אשקה, היא האשה המתאימה ליצחק. והנה רבקה באה והיא נתנה לו לשתות וגם לגמלים. ואז אליעזר שואל אותה בת מי את? יש לנו מקום ללון? ורבקה עונה על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון. וגם כתוב שהנערה טובת מראה. הורים יקרים שמתם לב את מה התורה הדגישה אצל האשה- רחמנות, בעלת חסד, חכמה, פקחית, אח"כ כתוב שהיא היתה גם טובת מראה. כך מעריכים אשה! ילד שגדל על ברכי היסודות הללו לומד לדעת ולהעריך בצורה נכונה את כל מה שסובב אותו, באופן רגוע וללא הפעלת דחפים ולחצים רגשיים.

עלינו לדעת שלפעמים הסוכרים שכותבים לילדים משלבים ומחדירים בתוך הסיפור תכנים ומסרים שליליים ומוטעים ומשרישים אותם בילד מגיל צעיר. נתבונן בדוגמא לסיפור בו משלב הסופר את רצונותיו האישיים:

רובי וחברתו זהבה: רובי שיחק בארגז החול... ולפתע הגיע ילדה נחמדה ושמה זהבה. רובי הביט בה והיא מאד מצא חן בעיניו... עיניה הכחולות ותלתליה הזהובים היו מאד מיוחדים... ליבו הלם בחזקה וביקש ממנה להיות חבר שלה... וכו'. המחבר מכניס בסיפור נקודות השקפה זולות ומרגיל את הקורא להבנה מה זאת אשה. אשה זה מושך... יפה... עיניים כחולות... שיער בלונדיני... ואנחנו שואלים- כך מגדירים אשה?? ומה עם תכונות הנפש, העדינות החוכמה, המיוחדות? מה איתם, למה זה לא מודגש בסיפור? כמובן ילד שקורא או שמקראים לו סיפור כזה עדין לא

סיפור לשבת

סיפר רבי אלימלך בידרמן שליט"א: בחודש אלול תשע"ד, בחור אחד ניסה להתקבל לאחת הישיבות הקדושות. ראש הישיבה עמד על טיבו ואופיו של הבחור, והחליט שכאן בישיבה הזו, הוא לא יצמח ויתעלה כדבעי, כי ישיבה זו אינה מתאימה לו, ולכן המליץ לאביו להכניסו לישיבה פלונית שבס"ד תתאים עבורו.

אבי הבחור ניסה להתעקש. והפציר בתחינה ובקשה לפני ראש הישיבה שבכל זאת יקבל את בנו לישיבתו, אך ראש הישיבה התנצל ואמר שטובתו האמיתית של הבחור היא שילמד במקום אחר. והנה, באחד הלילות ישב ראש הישיבה בבית המדרש, שהיה מלא באותה עת בלומדי תורה, ולפתע נכנס לשם אותו אב כאוב. האיש החל להטיח בראש הישיבה דברים קשים כגידים, "מי העמידך לראשות ישיבה! הלא אתה עם הארץ גמור..."

וכך המשיך לצעוק ולבייש את ראש הישיבה כיד... הטובה עליו פניו של ראש הישיבה התכרכמו והאדימו, הוא נפגע עד עמקי נשמתו, אך לא הגיב במאומה, וספג את כל גערותיו של האיש בשתיקה. גם לומדי בית המדרש נותרו מבוהלים במקומם ולא הצליחו להתעשת ולגונן בעד ראש הישיבה, מרוב ההלם והתדהמה שאחזה בהם.

אותו אב כעוס, השבית את שלוות נפשו של ראש הישיבה, שלא היה מסוגל לעצום עין במשך כל הלילה, כי צרבה הבושה את כל ליבו ומאוויו.

לאחר שלא הצליח להירדם במשך כל הלילה, החליט ראש הישיבה ללכת לבית המדרש עוד לפני עלות השחר, וללמוד עד שיגיע זמן תפילת שחרית.

כשנכנס לבית המדרש, הבחין לפתע באברך אחד, שיושב באחת הפינות עם פנים נפולות. דמעותיו ניגרו על ספר התהילים שאחז בידיו, ולחלחו את דפי הספר ואותיותיו... ראש הישיבה כעת מבין שלא לחינם יזדמן למקום דווקא בשעה זו הוא פנה אל האברך ושאלו בעדינות מה עובר עליו, האברך סיפר בכאב: "חלפו כבר שבע שנים מנישואי, ואני ואשתי עדיין לא נושענו בזרע של קיימא.

הנורא מכל הוא, שאתמול עברנו בדיקות מקיפות אצל טובי הרופאים בתחום, והם הודיעו לנו כי אינם רואים שום פתח של ישועה, ומבינתם ככל הנראה בגלגול הזה לא יהיו לנו צאצאים... לאחר שמיעת הבשורה המרה, כמובן שלא הצלחתי להירדם כל הלילה, והחלטתי לבוא לכאן, כדי לשפך צקון-לחשי לפני האלוקים".

כעת נעמד ראש הישיבה, וכשדמעות בעיניו פנה אל האברך בהתרגשות: "ראה נא, בזה הלילה נגרמה לי בושה נוראה, שפכו את דמי ברבים, עד כדי כך שלא יכולתי לישון במשך כל הלילה, ובכן, הריני נותן לך במתנה גמורה את כל הזכויות מהשתיקה על הבושות שעברו עלי, ובעזרת ה' בקרוב תיוושע בדבר ישועה ורחמים..."

הפלא ופלא, כעבור תשעה חודשים -ואכן בשבת קודש פרשת 'אמור' תשע"ה, אותו אברך ערך בבית הכנסת 'קידושא רבא', לרגל הולדת בתו הבכורה!!

(יביע אומר)

להזמנת הרב להרצאות וכנסים

ניתן ליצור קשר בטלפון
1599-59-59-39

לימוד מקצועי ומעמיק
המקיף את תחומי התא המשפחתי
עם הרב אבנר קוואס
ומרצים מנוסים נוספים

תעודה תינתן בסיום הקורס

אין זוג לא מוצלח - יש זוג לא מודרך
חדש - ארגון 'ביתנו החדש'
פותח את שעריו ללימודי
מנחי נישואין ומשפחה

כשמדובר בשלום בית
לומדים מהמומחים ביותר
לפרטים והרשמה
1599-59-59-39 שלוחה 4